

PAU 2026
CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA
CRITERIOS DE AVALIACIÓN
HISTORIA DA FILOSOFÍA
(Cód. 08)

O alumnado debe de responder ás CATRO preguntas da Proba. Se nalgunha responde a máis apartados dos que se piden só se avaliará o primeiro que desenvolveu. A coherencia, a cohesión, a corrección léxico-gramatical, poderán ser consideradas, de forma global, ata un máximo de 1 punto, segundo os parámetros xerais de cada pregunta.

A **cualificación de toda a Proba é de 10 puntos**, que se e distribúen do seguinte xeito e conforme aos parámetros xerais da Circular PAU 2026:

PREGUNTA 1: COMENTARIO DE TEXTO FILOSÓFICO: COMPRENSIÓN Y EXPRESIÓN (4 PUNTOS).

O examinado/a deberá realizar un comentario de texto filosófico, situándoo no contexto, indicando o tema central, explicando as ideas principais e os conceptos chave do fragmento que se lle propón, sempre tendo en conta a duración da Proba: debe manifestar a súa competencia de comprensión do texto e de expresión da súa problemática.

1.1 O fragmento proposto pertence á obra *Discurso do método* referido á cuestión “Descartes: o método científico e a evidencia do *cogito*”. Valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar o tema central do texto; (ii) a articulación-expresión do seu problema; (iii) á exposición de conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles; (iv) a identificación de argumentos no texto en relación ao pensamento do autor; (v) a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, poderase atender, entre outros contidos: (i) a unha axeitada comprensión do significado epistémico do Racionalismo a través do estatuto e alcance do seu método de coñecemento; (ii) á relación entre a Razón e a Experiencia como orixe e límite do coñecemento; (iii) o propósito, alcance e estrutura do *método*, con especial referencia a algúns dos conceptos principais do texto: dúbida/certeza (escepticismo), verdadeiro, evidencia, claridade, distinción, espírito (razón, *res cogitans*), dividir (análise), simples-compostos (síntese), revisión.

1.2. O fragmento proposto pertence á obra *Ética a Nicómaco* referido á cuestión “Ética antirelativista e política en Aristóteles”. Valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar o tema central do texto; (ii) a articulación-expresión do seu problema; (iii) á exposición dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles; (iv) a identificación dos argumentos no texto en relación ao pensamento do autor; (v) a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, poderase atender, entre outros contidos: (i) a unha axeitada comprensión da ética material, finalista e antisofista de Aristóteles e a súa continuidade política; (ii) a comprensión da diferenza entre ás virtudes éticas e dianoéticas, con especial referencia a algúns dos conceptos principais do texto: virtude, virtude intelectual (dianoética), virtude moral (ética), natureza/aprendizaxe, experiencia/costume (hábito), teoría/accións (praxe).

PREGUNTA 2: APROXIMACIÓN Á HISTORIA DA FILOSOFÍA (3 PUNTOS).

O examinando/a debe responder a UNHA das dúas opcións.

2.1. O examinado/a, apoiado nas citas do filósofo Platón, debe explicar (e desenvolver tendo en conta o limitado tempo da duración da Proba), o problema fundamental que presenta a cuestión: “Cosmos,

realidade e coñecemento en Platón (do mito ao logos)”. Valorarase: (i) a capacidade de identificar o tema central que presentan as citas; (ii) á relación do tema con outros conceptos fundamentais do autor; (iii) a exposición argumentada do pensamento do autor en relación ás citas propostas e as obras estudadas. Deste xeito, deberá manifestar unha axeitada comprensión da proposta epistémica de Platón, con especial alusión aos grados de coñecemento (certeza) englobados no seu dualismo epistemolóxico, así como tamén as formas de coñecemento con especial referencia á “reminiscencia”, recollidos nos seus diferentes mitos e alegorías. A avaliación desta cuestión teórica debe facerse en base: (i) á pertinencia dos contidos da resposta; (ii) á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición; (iii) á corrección expresiva e gramatical.

2.2. O examinado/a, apoiado nas citas do filósofo Kant, debe explicar (e desenvolver tendo en conta o limitado tempo da duración da Proba), o problema fundamental que presenta a cuestión: “Ilustración: os límites do coñecemento en Kant”. Valorarase: (i) a capacidade de identificar ben o tema central que presentan as citas; (ii) á relación do tema con outros conceptos fundamentais do autor; (iii) a exposición argumentada do pensamento do autor en relación ás citas propostas e as obras estudadas. Deste xeito, deberá manifestar unha axeitada comprensión: (i) do *fenómeno* da Ilustración como movemento filosófico; (ii) da importancia da crítica da *Razón Pura* como fonte da *Ilustración*; (iii) explicar a autonomía e límites da Razón (idealismo trascendental); (iv) a súa condición crítica (*a priori*), analítica (xuízos) e secularizada (metafísica/ciencia). A avaliación desta cuestión teórica debe facerse en base: (i) á pertinencia dos contidos da resposta; (ii) á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición; (iii) á corrección expresiva e gramatical.

PREGUNTA 3: ACTUALIDADE E UTILIDADE (2 PUNTOS).

O examinado/a debe producir un texto-disertación no que relacione criticamente o feminismo contemporáneo de Simone de Beauvoir cos seus orixes máis explícitos motivados polo documento da “Declaración dos Dereitos da Muller”. Valorarase, entre outros elementos, que o examinado/a: (i) identifique e explique o tema-problema que presenta o documento; (ii) relacione algún(s) concepto(s) chave do documento (liberdade, dereitos, distincións sociais, igualdade, dignidade, capacidade, virtude, racionalidade, recoñecemento, etc.) ou argumentos do mesmo coa filosofía feminista de Simone de Beauvoir (xénero, segundo sexo, feminismo, alteridade, compromiso, etc.); (iii) manifeste na disertación (pode utilizar exemplos) a actualidade e/ou utilidade da filosofía desta autora verbo da problemática do documento, tendo en conta os datos contextuais facilitados (“teito de cristal”, “8M”, “Filósofas na Historia”), axutándose ao título dado: “Dereitos da muller: pasado e presente do feminismo”.

PREGUNTA 4: CONCEPTOS FILOSÓFICOS (1 PUNTO).

O examinado/a deberá responder aos dous apartados.

4.1. Deberá separar en dous grupos a serie de conceptos proposta:

- Un grupo: marxismo / alienación / materialismo.
- Outro grupo: vitalismo / nihilismo / superhome/ vontade (de poder).

A cualificación virá motivada polo seguinte parámetro: cumprimentar correcta e totalmente ambos grupos: 0,5 puntos (*só se puntuará se conteñen todos os termos propostos na pregunta ben discriminados*). Non se terá en conta (*nin suma nin resta á cualificación*) se aportan a cada grupo de conceptos outros títulos ou nomes, sexan correctos ou incorrectos, xa que non se piden..

4.2. Deberá definir o concepto de “alienación” ou o concepto de “vitalismo”. Serán aceptadas as definicións establecidas por calquera dicionario de filosofía, enciclopedia filosófica ou manual de filosofía. Tamén se aceptará calquera outra proposición que expoña con claridade e precisión o significado e/ou os caracteres xenéricos e diferenciais do termo. A cualificación virá motivada polo seguinte parámetro: aportar a definición solicitada; máximo 0,5 puntos en función da súa claridade e precisión semántica.